

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Sprawozdanie

*z monitoringu zgodności z prawem przebiegu zgromadzenia
„Razem dla Polski i Polaków” w dniu 20 maja 2026 roku*

I. Podstawa sporządzenia sprawozdania

1. W dniu 15 maja 2026 r. zawarte zostało pomiędzy Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym „Solidarność” (dalej jako: „NSZZ „Solidarność””, „Solidarność”) a Fundacją Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris (dalej jako: „Instytut Ordo Iuris”, „Instytut”) *Porozumienie o monitoringu zgodności z prawem przebiegu zgromadzenia publicznego pn. „Razem dla Polski i Polaków” w dniu 20 maja 2026 roku*. Zgodnie z postanowieniami porozumienia, Instytut Ordo Iuris objął monitoringiem prawnym zgodność z prawem przebiegu zgromadzenia w dniu 20 maja 2026 roku „Razem dla Polski i Polaków”.
2. Porozumienie zastrzegало pełną niezależność Instytutu Ordo Iuris w prowadzeniu monitoringu oraz w sporządzeniu raportu końcowego. NSZZ „Solidarność” gwarantowała prawnikom Instytutu Ordo Iuris dostęp do spotkań organizacyjnych poprzedzających wydarzenie, zaś w jego dniu zobowiązano się do umożliwienia prowadzenia szerokiego monitoringu na wszystkich poziomach organizacji wydarzenia.
3. Zgodnie z postanowieniami porozumienia, w terminie do dnia 22 maja 2026 roku Instytut Ordo Iuris zobowiązał się opublikować pisemne sprawozdanie z czynności monitoringu, bez prawa korekt ze strony NSZZ „Solidarność”.

II. Czynności monitoringu w dniu zgromadzenia

4. W oparciu o konsultacje z NSZZ „Solidarność”, Instytut Ordo Iuris wskazał następujących obserwatorów:
 - adw. Magdalenę Majkowską,
 - adw. Jerzego Kwaśniewskiego,
 - adw. Magdalenę Leszczyńską,
 - adw. Bartosza Malewskiego,
 - r.pr. Jakuba Słoniowskiego,
 - apl. adw. Beatę Trochanowską,
 - Faustynę Andrearczyk,
 - Bartosza Florka,
 - Stanisława Paszkiewicza,przemieszczających się w różnych częściach zgromadzenia, tj.:

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

- a. obecnych przed parlamentem na ulicy Wiejskiej od 11:30 do zakończenia zgromadzenia;
- b. obecnych na Placu Zamkowym od 11:00 do momentu rozpoczęcia marszu;
- c. przemieszczających się na czołe Marszu i w różnych innych częściach zgromadzenia.

III. Obserwacje szczegółowe

1) Przed rozpoczęciem zgromadzenia

5. Istotna część uczestników marszu zaczęła gromadzić się na Placu Zamkowym, tj. miejscu rozpoczęcia zgromadzenia, już o godzinie 11:00. Jeszcze przed 12:00, stanowiącą oficjalną godzinę początku manifestacji, dziennikarze lokalnych i ogólnokrajowych mediów przeprowadzali wywiady z protestującymi. Na jednym z balkonów odnotowano punkt, w którym różni goście rozmawiali z reporterami.
6. Organizatorzy zgromadzenia przed godziną 12:00 witali regionalne oddziały Solidarności oraz współpracujące z NSZZ „Solidarność” organizacje: Solidarność Rolników Indywidualnych, Młodzież Wszechpolską, Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości”, Kluby Gazety Polskiej oraz inne środowiska społeczne, np. Ruch Obrony Granic. Z głośników puszczano również utwory o charakterze patriotycznym, akcentujące społeczny solidaryzm, których autorem jest artysta związany z „Solidarnością”.
7. Na Placu Zamkowym nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości ani incydentów o charakterze porządkowym. Nie odnotowano również żadnych nielegalnych punktów sprzedaży pirotechniki.

2) Przebieg Marszu „Razem dla Polski i Polaków”

8. Marsz wyruszył około godziny 12:10. Uczestnicy spokojnym tempem zaczęli podążać w kierunku polskiego parlamentu, przechodząc przez Krakowskiego Przedmieście. Na wysokości Pałacu Prezydenckiego pochód tymczasowo się zatrzymał. Uczestnicy odśpiewali „Wolność – Te Deum” Marka Bałaty, a następnie „Rotę” Marii Konopnickiej, po czym maszerowali dalej zgodnie z trasą zgromadzenia.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

9. Obranie za punkt docelowy polskiego parlamentu wynikało z faktu, że w dniu 20 maja rozpoczęło się posiedzenie Senatu, podczas którego rozpatrywano wniosek Prezydenta RP o przeprowadzenie ogólnokrajowego referendum w sprawie unijnej polityki klimatycznej. Podstawą wniosku był art. 125 Konstytucji RP, którego ust. 1 stanowi, że *w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa może być przeprowadzone referendum ogólnokrajowe*. Z kolei zgodnie z ust. 2 *Referendum ogólnokrajowe ma prawo zarządzić Sejm bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów lub Prezydent Rzeczypospolitej za zgodą Senatu wyrażoną bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów*.
10. Uczestnicy, po dotarciu przed siedzibę polskiego parlamentu odśpiewali hymn państwowy. Następnie głos zabrał przewodniczący NSZZ „Solidarność” Piotr Duda, a także przedstawiciele regionalnych oddziałów NSZZ „Solidarność” z całej Polski oraz reprezentanci różnych środowisk społecznych, m.in. Marcin Osowski – prezes Młodzieży Wszechpolskiej, mec. Bartosz Malewski – prezes Stowarzyszenia „Marsz Niepodległości” czy Robert Bąkiewicz – lider Ruchu Obrony Granic. Głos zabrał również mec. Jerzy Kwaśniewski – Prezes Zarządu Instytutu Ordo Iuris.
11. Wystąpienia uczestników, pomimo stanowczej treści, nie stanowiły nawoływania do nienawiści lub do popełnienia przestępstwa. Dominowały krytyka Europejskiego Zielonego Ładu, apele do senatorów o wyrażenie zgody na ogólnokrajowe referendum, a także wezwania do zaangażowania społecznego

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

uczestników manifestacji (jedna z mówców dokonała recytacji wiersza „Miejmy nadzieję!” Adama Asnyka). Przemówienia zakończyły się około godziny 17:00 wraz z samym zgromadzeniem.

12. Należy zaznaczyć, że organizatorzy zgromadzenia dołożyli należytych starań w celu zapewnienia bezpieczeństwa podczas zgromadzenia. Całość marszu była zabezpieczana przez służbę porządkową, oznakowaną w żółtych kamizelkach, która była obecna na całej długości marszu. W miejscach wymagających szczególnej ostrożności, tj. przy scenach, z których głos zabierali mówcy ustawione zostały bramki. Organizatorzy zadbałi o szczegółową fotorelację i videorelację protestu, jak również o ustawienie kilkudziesięciu toalet przenośnych na początku i końcu trasy marszu, a także zapewnili uczestnikom dostęp do wody pitnej. Wszystko to umożliwiło należyte zabezpieczenie wydarzenia i zadbanie o bezpieczeństwo i komfort uczestników, a także odpowiednią reakcją w przypadku prowokacji oraz zakłóceń. Obecni byli również ratownicy medyczni.
13. Zgodnie z szacunkami organizatorów wydarzenia w marszu uczestniczyło około 230 tysięcy osób, pomimo że odbył się on w środę podczas tygodnia roboczego. Marsz okazał się jedną z największych manifestacji politycznych w ciągu ostatnich lat, skalą porównywaną m.in. z Marszem Niepodległości.
14. Uczestnikami zgromadzenia byli działacze związków zawodowych z całej Polski (przede wszystkim NSZZ „Solidarność”), seniorzy, młodzież w wieku studenckim, samorządowcy oraz działacze społeczni. W manifestacji wzięły udział liczne środowiska społeczno-polityczne, w tym: Stowarzyszenie Młodzież Wszechpolska, Stowarzyszenie „Marsz Niepodległości”, Ruch Obrony Granic, jak również partie polityczne. Ruch Narodowy na czele z Wicemarszałkiem Sejmu RP Krzysztofem Bosakiem miał swój blok liczący kilkadziesiąt osób, w którym maszerowali też inni posłowie Konfederacji. Obecni byli również przedstawiciele Konfederacji Korony Polskiej Grzegorza Brauna oraz Prawa i Sprawiedliwości, w tym były premier Mateusz Morawiecki.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

3) Zaobserwowane incydenty bez wpływu na pokojowy przebieg całego zgromadzenia

15. Podczas Marszu „Razem dla Polski i Polaków” zaobserwowano incydenty z udziałem uczestników zgromadzenia, o niewielkim jednak znaczeniu dla pokojowego przebiegu całego zgromadzenia.
16. W trakcie marszu, w obecności dziennikarza Telewizji Republika, jeden z uczestników marszu rzucił zapaloną racę w tłum, po czym szybko uciekł z miejsca zdarzenia. Nie spowodowało to jednak uszczerbku zdrowia żadnego z uczestników manifestacji.
17. Przed parlamentem, na ulicy Jana Matejki w okolicach Pomnika Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego w Warszawie, w momencie gdy większość uczestników dotarła na koniec trasy marszu, jeden z uczestników zaczął wykrzykiwać wulgarne hasła. Trwało to przez około minutę i nie spotkało się z aprobatą pozostałych uczestników, po czym mężczyzna zaprzestał skandowania wulgaryzmów.

4) Symbolika stosowana przez uczestników zgromadzenia

18. Dominującą symboliką stosowaną przez uczestników manifestacji były flaga państwowa oraz flaga NSZZ „Solidarność”. Wiele flag NSZZ „Solidarność” zawierało treść wskazującą na konkretny region.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

19. Na manifestacji obecne były też symbole poszczególnych partii politycznych (Konfederacji, Konfederacji Korony Polskiej, PiS), a także organizacji społecznych (m.in. klubów Gazety Polskiej).
20. Zauważalna była obecność licznych banerów. Wśród nich baner z wizerunkiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki – patrona „Solidarności”, jak również Instytutu Ordo Iuris oraz Centrum Życia i Rodziny z hasłem „NowackaMusiOdejsc.pl – stop niszczeniu polskiej edukacji!”. Widoczne były także transparenty z hasłami „Dzisiaj niepodległa jest zagrożona! Nie pozwólmy wyprzedawać Polski!”, „Obudź się Polsko! Dość Tuska!” oraz „VETO dla panoszenia się zupełnie nadzwyczajnej kasty ludzi”.

5) Hasła wykorzystywane przez uczestników wydarzenia

21. **„Precz z Zielonym Ładem”** – to hasło stanowiło krytykę Zielonego Ładu, który stanowi strategię realizowaną przez Unię Europejską, mającą na celu osiągnięcie przez państwa członkowskie neutralności klimatycznej do 2050 roku. Uczestnicy manifestacji domagali się referendum m.in. z uwagi na fakt krytycznego stosunku do unijnego Zielonego Ładu. Skandowaniu hasła towarzyszyło akcentowanie wzrostu kosztów życia wynikającego z tego pakietu oraz negatywnych skutków dla krajowego przemysłu.
22. **„Bóg, Honor i Ojczyzna”** – to hasło jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych motywów patriotycznych w Polsce. Jest to także oficjalna dewiza Wojska Polskiego. Jej interpretacja to: „Ojczyźnie wszystko, prócz miłości Boga najwyższego i Honoru”.
23. **„Solidarność”** – nawiązujące do organizatora zgromadzenia, czyli NSZZ „Solidarność”. Jest to ogólnopolski związek zawodowy powstały w 1980 roku dla obrony praw pracowniczych, który do 1989 roku stanowił główny ośrodek opozycji antykomunistycznej. W okresie od sierpnia 1980 do grudnia 1981 związek zawodowy stał się masowym ruchem niepodległościowym - do NSZZ „Solidarność” należało 10 milionów Polaków.
24. **„Tu jest Polska”** – uczestnicy skandując to hasło, deklarowali poparcie dla suwerenności państwa polskiego. Hasło to często wybrzmiewało w kontekście postępującej centralizacji Unii Europejskiej.
25. **„Referendum”** – odnosiło się do głównego postulatu marszu, tj. potrzeby przeprowadzenia referendum ogólnokrajowego w sprawie unijnej polityki klimatycznej. Manifestanci podkreślali w ten sposób zasadność wypowiedzenia się w tej sprawie przez naród.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

26. W trakcie marszu kilkakrotnie skandowano hasło „Niebać Tuska”. Były one intonowane spontanicznie przez uczestników marszu, organizatorzy zgromadzenia nie wzywali jednak do skandowania takich haseł.

IV. Wnioski z przeprowadzonego monitoringu przebiegu zgromadzenia

27. W toku obserwacji nie odnotowano jakichkolwiek sprzecznych z prawem działań osób odpowiadających za organizację marszu. Wszelkie zdarzenia z udziałem uczestników zgromadzenia spotkały się z właściwą reakcją inicjatora wydarzenia, w tym przewodniczącego zgromadzenia.

Warszawa, 22 maja 2026 roku,

W imieniu zespołu obserwatorów,

adw. Magdalena Majkowska

Członek Zarządu

Fundacji Instytut na rzecz Kultury
Prawnej Ordo Iuris